

02 Nábor

03 Ježíškova vnoučata

04 Historie Vánoc

05 Vánoce ve světě

07 Vánoce u Svobodových

10 Tipy na dárky

12 Vánoční anketa

13 Japanese interview

14 Piškvorky

15 Sloupek nepozornosti

**„Lidé by měli
šťěstí raději
méně hledat a
více sami
vytvářet.“**

Hedy Lamarr

ÚVOD

Milí studenti a profesoři,

po roce se nám opět vrátilo to kouzelné období, na které jsme se všichni tak moc těšili – období adventu. Vánoce jsou tady. Vše pomalu nabývá sváteční atmosféry a letos se snad i dočkáme Vánoc na sněhu. I my jsme si pro vás připravili malý dárek ve formě speciálního adventního čísla TGM Times. Tentokrát se můžete těšit na anketu, ve které jsme se zeptali, jak to vlastně máte s Vánoci Vy. A ve vánočním duchu se ponesou i další články. Podíváme se například jak probíhá advent nejen ve světě, ale také doma u Svobodových. Rovněž jsme si pro vás připravili studentské rozpočet-friendly tipy na dárky a ještě mnohem víc. Jménem celé redakce TGM Times Vám nakonec ještě přeji krásné Vánoce a Šťastný nový rok plný úspěchů.

ALEXANDRA LEŇKOVÁ, 3. A

Nábor

Rozšiřujeme redakční tým!

Pokud tě baví psaní, nebo se zajímáš o grafiku, pay attention, please!

Do redakčního týmu TGM Times hledáme nové členy. Náš počet se totiž s každoročním odchodem maturantů snižuje a my nechceme, aby časopis postupně úplně umřel.

Proto rádi přivítáme každého člověka s dobrými nápady a (pokud možno alespoň částečnou) zálibou ve slohu.

A pokud psaní není zrovna vaše parketa, ale přesto byste se chtěli na časopisu podílet, můžete se přidat do grafického týmu a pracovat na vizuálu.

Jestli tě práce na školním časopisu zaujala (nebo si potřebuješ šplhnout v češtině), doraž v pátek 21.1. ve 13:45 do učebny fyziky, kde proběhne nábor nových členů.

Těšíme se na tebe.

ROZÁLIE KUBĚNOVÁ, 5. A

„Kdyby to bylo v mé moci, já bych byl rád, kdybych mohl dát všem lidem na světě pod stromeček škatuli – prázdnou škatuli, kterou kdyby otevřeli, tak by se museli smát, že tam nic není. A smáli by se a smáli by se, protože já věřím, že když se lidi smějou, tak nemají čas mít na sebe vztek a nemají čas se prát. Aspoň jeden den v roce.“

Jan Werich

Frýdlantská vnoučata

K Vánocům neodmyslitelně patří dobré skutky. Díky projektu “Frýdlantská vnoučata”, který naše gymnázium pořádá už pátým rokem, můžete udělat dobrý skutek a vykouzlit úsměv na tváři i vy.

Co to vlastně je?

Frýdlantská vnoučata jsou takovou naší lokální obdobou projektu Českého rozhlasu Ježíškova vnoučata. Tento projekt vytváří seznam vánočních přání seniorů z celé České republiky. Na vás pak je, které z nich se rozhodnete splnit. Pak už jen daný dárek rezervujete, koupíte, odešlete a dobrý skutek je na světě.

Je radost dělat radost cizím lidem, ale splnit přání seniorům, ke kterým máme blízko (od gymplu doslova několik metrů), je radost ještě o něco větší. A právě proto vznikla před čtyřmi lety pod záštitou paní profesorky Rymlové a paní profesorky Říhové Frýdlantská vnoučata. Nápad se mezi studenty setkal s úspěchem a stala se z něj každoroční tradice. Letos máme Vnoučata na starosti my – 5.A, tak doufáme, že nás v tom nenecháte samotné.

Jak se můžu zapojit?

Z domova seniorů jsme dostali seznam dárků, po kterých touží frýdlantští senioři. Vy vyberete, kterým dárkem byste chtěli vykouzlit úsměv na tváři. Po zapsání na seznam dárek kupte, zabalte a označte příslušným číslem – to je důležité, aby se dárek dostal ke správné babičce nebo dědečkovi. Pak už jen dárek odevzdejte do kabinetu společenských věd nebo českého jazyka.

My si pak zahrajeme na Ježíšky a vaše balíčky odneseme do domova seniorů. Pro vykouzlení extra úsměvu na tváři můžete vyrobit i nějaké pěkné vánoční přáníčko :)

Tak pojďte udělat hezčí Vánoce seniorům, kteří je nemůžou slavit doma se svými blízkými.

ROZÁLIE KUBĚNOVÁ, 5. A

JAK SE U NÁS V MINULOSTI SLAVILY VÁNOCE?

Všichni víme, jak se slaví advent a Vánoce. Každý dodržujeme alespoň nějaké tradice, i když třeba ne úplně všechny. Ale jaké byly u nás počátky Vánoc? Které tradice už vymizely a jaké stále zůstávají?

Vánoční svátky začínaly adventem, kdy se dodržoval půst. Ten končil Štědrým večerem, kdy na hostině bylo prakticky všechno jídlo z celého hospodářství. To ovšem jedla nejen rodina a pracovníci na statku, ale i pocestní nebo tuláci. V čase adventu chodily tzv. Barborky, a to na den svého svátku a kontrolovaly, jestli je v domácnostech uklizeno, takže všechny ženy uklízely své domovy, což se udrželo dodnes.

Ještě před svátkem svatého Mikuláše chodily Mikulášovy matičky, které učily děti modlitby, dávaly jim sladkosti, ale případně je i strašily, když byly neposlušné.

Na samotný Štědrý den byl už v některých domácnostech pověšen stromeček, který visel špičkou dolů, zdobily ho svíčky, jablka, křížaly nebo ořechy. Ve většině domů se však začal objevovat až během první světové války. Mezi první vánoční dárky patřila vánočka, kterou si navzájem dávala hospodářství. Jiné dárky se rozšířily také až v první světové válce, kdy rodiny vojákům posílaly teplé oblečení nebo kapesníky. Děti dostávaly jablka, křížaly, ořechy, nebo cukroví, které v té době nebylo vůbec běžné.

Po válce se rozšiřovaly dárky jako knížečky básní nebo modliteb a svaté obrázky.

Tradice, které se dělaly na Štědrý Večer, byly například pokládání slámy pod stůl. To mělo připomínat, že Ježíšek se narodil ve chlévě na slámě. Mimochodem, věděli jste, že jsme Ježíška převzali z Německa?

Později se také dělaly tzv. stíny, kdy se ve světnici rozsvítilo a ten, jehož stín neměl hlavu, měl do roka zemřít.

VIKTORIE MACUROVÁ, 1. A

Vánoce ve světě

Že v Americe mají Santa Clause a ve Francii nosí dárky Père Noël, jsme všichni slyšeli už stokrát. Vánoce se ale slaví napříč celou zeměkoulí, a tak se s vámi chceme podělit i o ty méně známé, ale rozhodně neméně zajímavé tradice z různých koutů světa.

Malajsie

Malajsie je převážně muslimským státem, ale najdete zde i zástupce jiných vyznání. V Malajsii po dobu vánočních svátků můžete potkat všudypřítomného Santu v červeném kožichu na saních tažených soby. Vzhledem k tropickému klimatu působí poněkud legračním dojmem i umělé nazdobené vánoční stromky s falešným sněhem. Většinou se svátek slaví „po anglicku“, to podstatné ale zůstává, duch Vánoc.

Irák

Ano, i v Iráku se slaví Vánoce. Během Štědrého dne jeden z členů rodiny zapálí hromadu trní, zatímco ostatní zpívají hymnu. Když z trní zbude jen hromádka popela, musí přes ni třikrát překročit, než si mohou něco přát. Mezi křesťanskými rodinami v Iráku se říká, že pokud se hromádka trní promění v hromádku popela, přinese to rodině požehnání.

Hawaj

Na Havaji tráví lidé Vánoce na pláži při pikniku, přičemž se také hojně zapojují do různých vodních aktivit, jako je třeba plavání nebo surfování. Lidé tam věří, že Santa Claus vozí dárky na červené kánoi tažené delfíny.

Grónsko

Vánoce v Grónsku jsou v křesťanském duchu. To, že vánoční svátky nastávají za polární noci, nemá vůbec žádný vliv na krásné společné chvíle, které spolu lidé tráví. Vánoce si užívají už od adventu, což je doba důležitých vánočních setkávání. Štědrovečerní večere je hlavně jehněčí nebo sobí maso. Také steak z pižmoně. Následuje koláč, nebo mandlovo-rozinkové bochánky. Stromečky mají umělé, otec rodiny pod ně naděluje dárky 25. prosince. V hlavním městě Grónska, Nuuku, stojí obrovská poštovní schránka, do které přicházejí přání z celého světa, která jsou určena pro Santa Clause.

Island

Na Islandu během Vánoc zůstává zachována pohanská mytologie po boku křesťanských tradic. Již od 17. století se zde traduje legenda o obryni Grýle, zlé čarodějnici, která pojídá zlobivé děti, a jejich 13 mužících. Ti podle legendy po jednom scházejí ze sněžných hor k lidským obydlím a provádí jim zlomyslnosti. Dávají však také dětem za okno do připravených punčoch drobné dárky, kterých je nakonec 13. Islandané na štědrovečerním stole najdou třeba uzené jehněčí, solená vepřová žebra, či divoké ptactvo. Často se celá rodina také podílí na zdobení tenkého smaženého chleba.

AMÁLIE TIKALOVÁ, 3. A

Vánoce u Svobodových

ROZHOVOR

Máte rádi vánoce? Proč?

Ano, Vánoce má rád každý. Teda skoro každý, někdo to nemá rád kvůli tomu shonu, ale my je máme rádi.

Dodržujete nějaké tradice? Jaké?

Tak trochu... pečeme cukroví, na Štědrý večer si zazpíváme koledy...

Máte nějaké vlastní tradice?

Asi ne, teda kromě toho, že máme dva Štědré dny. První máme tady v Beskydech už někdy 21. prosince, potom sedneme na vlak a jedeme nočním spojem do Čech, kde 24. máme druhý Štědrý den.

Jste pravidelnými diváky štědrovečerních Pelíšků? Lijete olovo?

Ne, oni to dávají každý Štědrý večer? O Vánocích se na ně nedíváme, ale jindy moc rádi. A olovo nelijeme :).

S kým trávíte Vánoce?

P. Svobodová: S rodinou, pravý Štědrý den s manželovou maminkou, sestrou a neteří a náhradní štědrý den s mojí maminkou a sestrou.

Za kolik dní se zvládáte potkat s celou rodinou? Stačí Vám na to dva vánoční svátky?

V podstatě ano, ale když jedeme takovou dálku, tak tam už několik dní zůstaneme.

Byli jste někdy na Vánoce někde jinde než doma?

Ano, ale vlastně v druhém domově, někam do zahraničí nevyrážíme.

Jíte kapra a bramborový salát? V čem uchováváte bramborový salát?

Ano, jíme. V obrovské míse, druhý den je v menší míse a třetí den ještě v menší. Někdy není už ani třetí den, ale děláme ho hodně :).

Jak dlouho dopředu nakupujete dárky?

No už jsme začali, snažíme se.

P. Svobodová: Já už zapomínám, tak mám v kalendáři upozornění na všechno možné a první upozornění, že mám nakupovat vánoční dárky přijde už někdy 1. září, ale realita je spíš 1. prosince.

Stalo se Vám někdy, že jste úplně zapomněli a 23. prosince jste museli vyrazit pro něčí dárky?

To asi ne. Teď koukáme na seriál, kde hlavní hrdina vyrazí na Štědrý večer kupovat dárky, ale to se nám nestalo.

Dáváte si dárky všichni vzájemně?

Ano, ale nevíme, co je od koho, je to od Ježíška.

Kde berete inspiraci na dárky? Říkáte sami, co byste si přáli, nebo máte radši překvapení?

Dokud byly děti malé, tak jsme o tom rozhodovali my, ale teď si všichni řeknou plus minus, co by chtěli. Letos jsme si dali předsevzetí, že ty dárky omezíme, tak uvidíme. :)

Co byste letos nejradši našli pod stromečkem?

P. Svoboda: Já si přeju zase nějakou knížku a už jsem si ji i sám koupil, ať je to jednodušší.

P. Svobodová: Mám říct, co si přeju já? Já si přeju myčku, ale manžel si ji nepřeje :).

Jak to, že si nepřejete myčku?

My jsme myčku kdysi měli, ale ona tenkrát byla dost drahá a vydržela krátko, pokazila se asi 3 týdny po skončení záruky a oprava by stála skoro jako nová myčka. A když jsou děcka pryč, tak toho nádobí není moc a člověk u mytí nádobí může poslouchat třeba rádio.

Jaký nejzajímavější dárek jste kdy dostali?

Tak to si asi teď nevzpomeneme, ale bylo třeba krásné, když děti byly malé a něco nám od srdce vyrobily.

Kdo a kdy zdobí stromeček?

P. Svoboda: U nás doma asi švagrová. Ale zpočátku jsem ho zdobil já s dětmi.

P. Svobodová: Protože jsme dlouho pryč, tak stromeček vlastně nemáme, ale bydlíme s maminkou a se sestrou a ty mají stromeček. A děti jim jako malé chodily pomáhat.

Do kolika let jste věřili na Ježíška a do kdy Vaše děti?

P. Svoboda: Tak to si nepamatuju.

P. Svobodová: Já jsem vyrůstala na Starých Hamrech v horách, takže jsme ani kapra neměli, asi jsem to ani neznala. Možná se nějaká ryba dělala, nevím. Bylo to hodně skromné, takže si ani z dětství nepamatuju ten pojem „Ježíšek“. Třeba jsem dostala jednoho plyšáčka a byla jsem šťastná celý rok. A děti... to si nepamatujeme. Nijak jsme to před nimi netajili.

Máte plány na Silvestra? Kde obvykle býváte?

Obvykle jsme doma. Když jsme byli ve vašem věku, tak jsme pravidelně vyráželi na chalupu na těch Hamrech, ale už jsme to přenechali nové generaci a oni si tam zvou svoje kamarády a my jsme doma.

Odpalujete ohňostroj? Víte, jaký je jeho fyzikální základ?

Rozhodně neodpalujeme, jsme proti tomu, zvířátka určitě trpí, je to bezohledné vůči ostatním lidem a zvířatům. Jako lidstvo bychom se bez ohňostrojů a podobných aktivit určitě obešli.

A fyzikální stránku neznáme. To je nějaká ta chemie, ne? Známe složení. :)

Tak děkujeme, to je všechno?

Fakt? Tak to byly milosrdné otázky.

Báli jste se?

P. Svobodová: No bála jsem se, když jsem četla rozhovory s kolegy, že jednou přijdete za mnou, ale vánoční téma bylo takové pěkné. Akorát že ten rozhovor nebude takový atraktivní, měli bychom tam něco přidat, aby se studenstvo pobavilo, ale nevím co. :)

Luko: Já jsem třeba předpokládal, že budete velcí fanoušci Pelíšků.

To my jsme, ale večer před Štědrým dnem dojedeme do Čech, na Štědrý den vybalujeme, zabydlujeme se, teď už se musí chystat na večer, že není na film čas. Ale je fakt, že je tam vánoční scéna s litím olova, takže to ke Štědrému dni sedí.

**„Ten, kdo nemá
Vánoce v srdci, je
nenajde ani pod
stromkem.“**

Roy L. Smith

**LUKÁŠ VALAS, 6. A
JANA GISTINGEROVÁ, 6. A**

Tipy na dárky

Vánoce, Vánoce přicházejí! Ano, je to tak, už se to nezadržitelně blíží. Celý svět si poslední dobou prošel náročným obdobím a spousta lidí změnila priority. V roce 2021 letí dárky, které jsou originální a osobité, nejsou materiálně hodnotné, zato ukážete, jak moc vám na blízkých záleží. Proto jsem pro vás sepsala pár tipů, které vaši peněženku určitě tolik nezatíží.

Dárky do 100 Kč

- Toaletní papír s vtipným potiskem - dárek, který pobaví
- Termosky, znovupoužitelné sáčky na potraviny a jiné udržitelné drobnosti – udržitelnost je hot, to přece víme!
- Sypané čaje – darujte hřejivý pocit
- 100% nic – ne tedy doslova, ale prázdná zavařovačka s etiketou „nic“ obdarovaného u stromečku jistě rozesměje
- Clona na čelní sklo – pro řidiče, kteří v zimě parkují venku

Dárky do 300 Kč

- Teplé ponožky – budme upřímní, ponožky jsou něco, co všichni oceníme
- Levandulový nahřívací polštářek – zvláště pro neprokrvené končetiny
- Kvalitní káva – dárek, který si všichni užijí doslova plnými doušky
- Alkoholové „Člověče, nezlob se“ – i rodiče si musí někdy užít
- Jednorázové foťáky – každý ocení dárek, díky kterému si může uchovat vzpomínky

Dárky do 500 Kč

- Čistič vzduchu – vyčistí prach, kouř, viry i alergen
- Kuchyňské potřeby – šetří čas, práci i nervy
- Plastelína/modelína – kreativitu je třeba rozvíjet
- Výtvarný kufrík – pro malé výtvarníky
- Deskové hry – spousta kvalitně stráveného času s milovanými

Dárky od 500 Kč

- Relaxační masáž nebo wellness – odpočinout si potřebuje každý
- CBD olej – k lepšímu spánku, proti úzkostem, prostě skvělý pro studenta či seniora
- Poukázky do restaurace – láska přece prochází žaludkem
- Lego - pro malé i velké
- Manufaktura - co by to byly za Vánoce bez cruelty-free a ryze české značky

Vyhrajte si hlavně s balením dárků. Letošním hitem je jednoduchost a zemité barvy. Vsaďte na přírodní balicí papír a provázky v kontrastní barvě. Upřímně doufám, že jste našli inspiraci pro letošní Vánoce (a třeba nejen na Vánoce).

VENDULA DOSTÁLOVÁ, 5. A

**„Ne dar, ale ta
myšlenka je to, co
se počítá.“**

Henry Van Dyke

Vánoční anketa

Vánoce se blíží, a tak jsme se rozhodli udělat malý průzkum. Jak si užíváte vánoční svátky, kdo musí hasit ohně a čemu dáváte přednost? Tak se na to pojďme kouknout :).

Už ti někdy začal hořet vánoční stromeček nebo věnec?

Zhruba 41% ano. Někomu dokonce i vícekrát a občas od věnce chytil i stůl, nebo záclony. Všichni rozhodně doporučují, ať na stromek nedáváte svíčky.

Máš na štědrovečerní večeři kapra, nebo něco jiného?

Celých 60% mívá klasickou večeři.

Postavil jsi už letos sněhuláka?

Možná, že to bylo kvůli nedostatku sněhu, ale většina ne. Pouze necelých 17% a z toho jeden stavěl sněhovou kočku.

Myslíš, že bude na Vánoce sníh?

73% doufá, že ano a zbylých 27% by si ho sice přálo, ale i tak myslí, že nebude.

Léto, nebo zima?

58% by dalo přednost létu.

Lyže, nebo snowboard?

Hodně lidí jezdí na obojím, takže bylo těžší si vybrat, ale nakonec zvolila valná většina lyže.

Santa, nebo Ježíšek?

Všichni zvolili Ježíška.

U koho máš největší problém sehnat dárky?

Nejvíce lidí má potíže u táty, tedy necelých 59%. Dále téměř 18% u sourozenců a dalších 18% u prarodičů. Pouze 5% neví co pořídit přátelům.

Co je na Vánoce důležitější, rodina a přátelé, nebo dárky?

I když se ze začátku všichni přikláněli k rodině a přátelům, nakonec se našli i dva lidé, kteří zvolili dárky.

Zůstáváš na Vánoce doma?

88% ano.

HANA OPĚLOVÁ, 3. A

Japanese interview

This year, one Japanese girl attends our school, so we took a chance and did a short interview with her. We hope that you will enjoy it.

What's your name?

Brooke Raymond.

How old are you?

Sixteen.

Where are you from?

Japan..

Do you like the Czech Republic?

Yes.

What's better here than in Japan?

I love this school here, the school system.

What's worse here than in Japan?

Maybe it's cold here for me.

Do you watch anime?

No.

Oh! Come on!.

So what do you watch? Some series, TV shows or Youtube...?

I love watching American movies.

Like what?

Wild speed (Fast and furious).

What do you like the most about winter?

Snow.

Me too :)

How do you celebrate Christmas in Japan?

So, typical Japanese don't celebrate Christmas. They just hang out with their friends. And for me, in my family, we have nice dinner together...

What do you like the most about Christmas in Japanese? I mean about celebrating them...

So, on 25th December we get up early and open presents together and I love that.

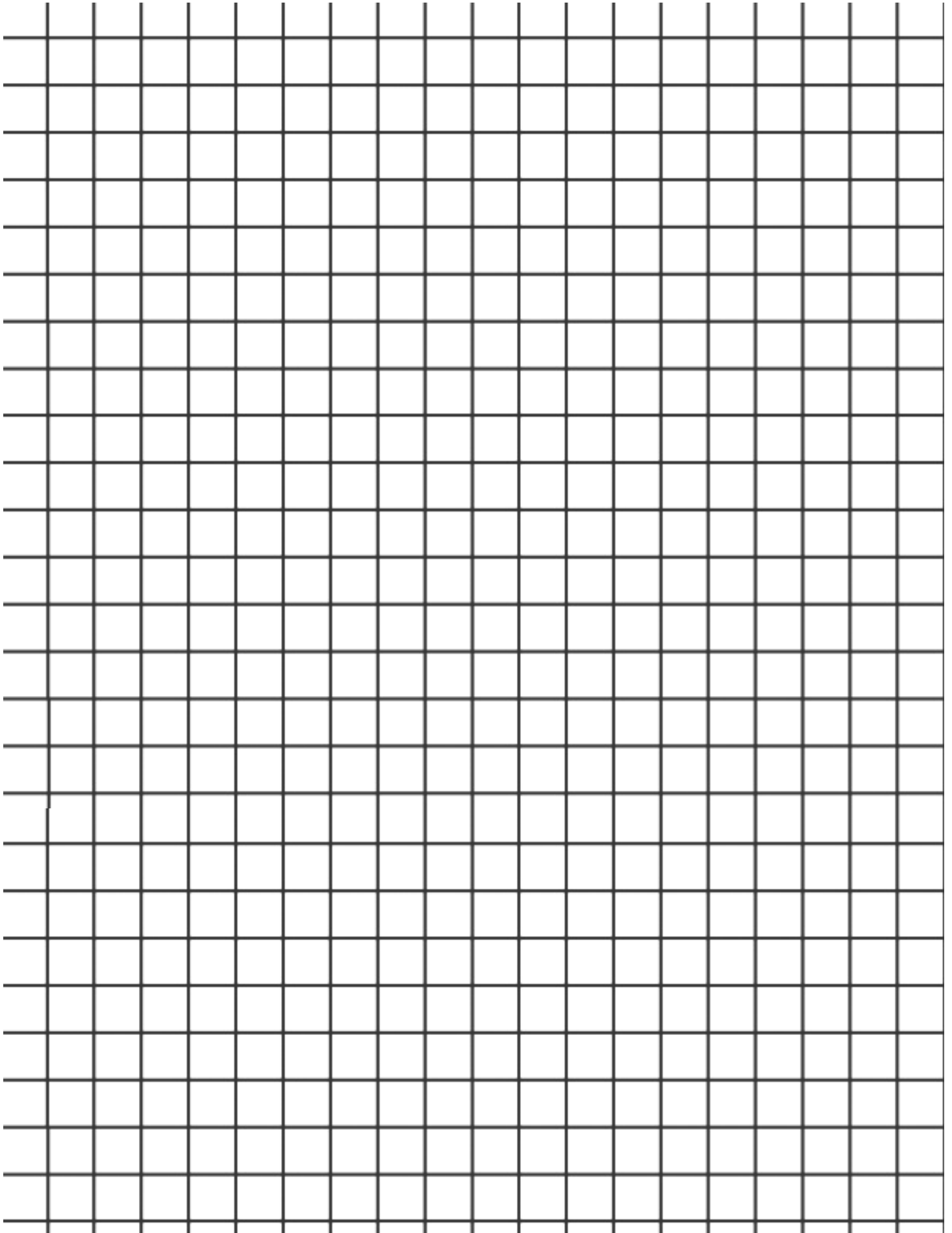
Do you think that some Czech traditions are weird?

No, I think it's really nice and I'm looking forward to Christmas here.

LARA MACUROVÁ, 3. A

Diškvorky

Sloupek nepozornosti

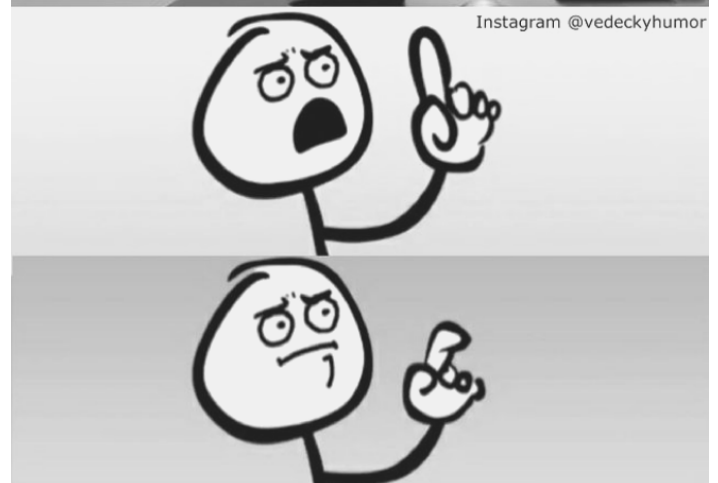
Fyzici sú takí, že:
"Pre zjednodušenie výpočtov
uvažujeme, že mačka je kubická."

Keď použiješ $g=10$ a $\pi=3$

Biológia, chémia a fyzika
sú v podstate ten istý
vedný odbor, iba s iným
nastavením priblíženia

8	3	2	7				6	
								5
7							8	1
	1			4	5		7	
9								
2	5	7	1	3				
			3	6			5	
			8				4	7
3		8	5	1		9		

1	3		8	6	5			9
		8			4	1		2
			1	2				
		7	6			9		3
9	1	5	4				8	7
6		3		1	7		5	
						3	4	5
		6	7		3	8	9	
		9		8				6

Konfucius: Nesmíme se zlobit a trpět kvůli tomu, že nejsme známi, spíše musíme usilovat o to, abychom stáli (tajenka).

A V U L M O M A S A T U R N Z A
N Á H R A D A A Z K K S E P M T
P S T R A K T Á T O U P S U A S
E L M E Ž E Ž P O K O R A O J I
A K L U L I P R R S Á R R L Á D
M U R Ý T O C I T Á T M P S K N
A D V E Ř E C N D Z Á V I S T E
Š I K A N A K Z Z I O M A L Z P
K C N Z K E T U K S E R L R S I
A E U T Á G E L E D P T E É Á T
R R O L E T A I V O R V A Ň K S
A T E K A M N N P L A T B A Í O

AVERZE - CENZURA - CIRKUS - DELEGÁT - DIETA -
DRUŽKA - DVEŘE - INZULIN - Klapka - MAJÁK - MAKETA -
MAŠKARA - MLÉKO - NÁHRADA - PILULKA - PLATBA -
POKORA - POPRASK - PRASE - ROLETA - ROZTRŽKA -
SAMOMLUVA - SATURN - SKUTEK - SLIMÁK - SLOUP -
SMUTEK - STIPENDISTA - ŠIKANA - TRAKTÁT - TRAUMA -
UDICE - VORVAŇ - VÝLET - ZÁSKOK - ZÁVIST - ZÁŽITEK -
ŽEMLE

Šéfredaktoři

Grafické zpracování

Tvůrčí tým

Rozálie Kuběnová, Lukáš Valas, Jana
Gistingerová

Alexandra Leňková

Vendula Dostálová, Lara Macurová,
Hana Opělová, Amálie Tikalová, Viktorie
Macurová, Vojtěch Blažek

Kontakt

Tisk

číslo X Prosinec 2021

Prezentované názory nemusí vyjadřovat stanovisko redakce

tgmtimes2019@gmail.com

Gymnázium Frýdlant nad Ostravicí